ARREST VAN HET HOF
4 februari 1988 *

In zaak 143/86,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van de Circuit Court of Ireland (Northern Circuit, County of Cavan), in het aldaar aanhangig geding tussen

John R. A. East, Nigel B. Harrison en Geoffrey M. W. Oakley, handelende onder de naam Margetts and Addenbrooke,

en

Thomas Cuddy en **Winifred Cuddy,**

om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 2, lid 1, van de richtlijn van de Raad van 11 mei 1960 voor de uitvoering van artikel 67 van het Verdrag (PB 1960, blz. 921), en over de geldigheid van de beschikking van de Commissie van 3 december 1980, waarbij Ierland overeenkomstig artikel 108, lid 3, EEG-Verdrag wordt gemachtigd bepaalde vrijwaringsmaatregelen te blijven toepassen,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: G. Bosco, kamerpresident, waarnemend voor de president, J. C. Moitinho de Almeida en G. C. Rodríguez Iglesias, kamerpresidenten, T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann, Y. Galmot, C. Kakouris, R. Joliet, T. F. O'Higgins en F. Schockweiler, rechters,

advocaat-generaal: C. O. Lenz
griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur

* Procestaal: Engels.

gelet op de opmerkingen ingediend door:

— Margetts and Addenbrooke, vertegenwoordigd door Cormac D. Dunne & Co, solicitors,

— Thomas en Winifred Cuddy, vertegenwoordigd door F. N. Murtagh & Co, solicitors,

— Ierland, vertegenwoordigd door L. Dockery, Chief State Solicitor, als gemachtigde,

— de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door D. R. Gilmour, als gemachtigde,

gezien het rapport ter terechtzitting en ten vervolge op de mondelinge behandeling op 24 november 1987,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 24 november 1987,

het navolgende

Arrest

1 Bij beschikking neergelegd ter griffie van het Hof op 10 juni 1986, heeft de Circuit Court of Ireland (Northern Circuit, County of Cavan) krachtens artikel 177 EEG-Verdrag het Hof enkele prejudiciële vragen gesteld over de strekking en gevolgen van artikel 2, lid 1, van de richtlijn van de Raad van 11 mei 1960 voor de uitvoering van artikel 67 van het Verdrag ter zake van de liberalisatie van het kapitaalverkeer (PB 1960, blz. 921), zoals gewijzigd bij richtlijn 63/21 van de Raad van 18 december 1962 (PB 1963, blz. 62), en over de geldigheid en strekking van de beschikking van de Commissie van 3 december 1980, waarbij Ierland overeenkomstig artikel 108 van het Verdrag is gemachtigd bepaalde vrijwaringsmaatregelen toe te passen.

2 Deze vragen zijn gerezen in een geding tussen East, Harrison en Oakley, beursmakelaars te Londen handelende onder de naam „Margetts and Addenbrooke" (hierna: verzoekers in het hoofdgeding), en Thomas en Winifred Cuddy, van Ierse nationaliteit en wonend in Ierland (hierna: verweerders in het hoofdgeding), betreffende de uitvoering van een overeenkomst inzake de aankoop en verkoop van effecten voor rekening van verweerders op de Londense effectenbeurs.

3 Tussen 1982 en 1984 kochten en verkochten verweerders in het hoofdgeding, via verzoekers in het hoofdgeding, effecten op de Londense beurs. Naar uit de processtukken blijkt en tussen partijen vaststaat, hadden alle transacties betrekking op aandelen van Ierse vennootschappen die hun zetel in Ierland hebben, waarvan het kapitaal is uitgedrukt in IRL en die zowel aan de beurs te Dublin als aan die te Londen zijn genoteerd. In juli 1984 hadden verweerders in het hoofdgeding na de verkoop met verlies van bepaalde effecten bij verzoekers in het hoofdgeding een schuld van 5 080,30 UKL. Toen verweerders in het hoofdgeding weigerden die som te betalen, dagvaardden verzoekers hen voor de Circuit Court.

4 Verweerders in het hoofdgeding voerden aan, dat hun overeenkomst met verzoekers niet afdwingbaar was, omdat zij in strijd was met de Ierse deviezenvoorschriften. Daarop antwoordden verzoekers in het hoofdgeding, dat die deviezenvoorschriften niet mochten worden toegepast wegens strijd met voornoemde richtlijn van 11 mei 1960.

5 In die omstandigheden heeft de verwijzende rechter het Hof de volgende vier vragen gesteld:

„1) Geeft artikel 2, lid 1, van de richtlijn van de Raad van 11 mei 1960 aan particulieren rechten, die door hen voor de nationale gerechten van een Lid-Staat kunnen worden afgedwongen ?

2) Zo ja, moet artikel 2, lid 1, van bedoelde richtlijn aldus worden uitgelegd, dat het aan in een Lid-Staat woonachtige particulieren het recht geeft om effecten te kopen op een effectenbeurs in een andere Lid-Staat ?

3) Is de beschikking van de Commissie van 3 december 1980, waarbij Ierland overeenkomstig artikel 108, lid 3, EEG-Verdrag wordt gemachtigd de toepassing van bepaalde vrijwaringsmaatregelen voort te zetten, geldig ?

4) Indien deze beschikking geldig is, geeft zij Ierland dan het recht beperkingen te stellen aan door ingezetenen op de effectenbeurs van een andere Lid-Staat verrichte transacties in aandelen van vennootschappen die in Ierland zijn ingeschreven en aldaar hun zetel hebben ?"

6 Voor een nadere uiteenzetting van de feiten, de relevante gemeenschapsbepalingen en de bij het Hof ingediende opmerkingen wordt verwezen naar het rapport ter terechtzitting. Deze elementen van het dossier worden hierna slechts weergegeven, voor zover dat noodzakelijk is voor de redenering van het Hof.

De tweede vraag

7 Het lijkt juist om eerst de tweede vraag te beantwoorden. Daarmee vraagt de verwijzende rechter het Hof in wezen, of artikel 2, lid 1, van de richtlijn van de Raad van 11 mei 1960 aldus moet worden uitgelegd, dat effectentransacties als die waarin het hoofdgeding zijn oorsprong vindt, binnen de werkingssfeer ervan vallen.

8 Partijen in het hoofdgeding zijn het erover eens, zij het ook op verschillende gronden, dat deze vraag bevestigend moet worden beantwoord. Volgens verzoekers behoren de betrokken transacties impliciet tot die bedoeld in artikel 2, lid 1, terwijl zij volgens verweerders, enkel omdat de Ierse wetgeving de effecten waarop die transacties betrekking hadden, als buitenlandse effecten aanmerkt, zijn te beschouwen als „verwerving door ingezetenen van buitenlandse effecten", waarop de richtlijn uitdrukkelijk van toepassing is.

9 Ierland en de Commissie zijn daarentegen de mening toegedaan, dat het bij de hierbedoelde transacties gaat om aankopen van binnenlandse effecten door ingezetenen, in de zin van de richtlijn van 1960, zoals gewijzigd, waarop artikel 2, lid 1, niet van toepassing is.

10 Artikel 2, lid 1, van de richtlijn van 11 mei 1960, zoals gewijzigd, bepaalt: „De Lid-Staten verlenen algemene vergunningen, vereist voor het aangaan van overeen-

komsten of het verrichten van handelingen en voor de overmakingen tussen ingezetenen van de Lid-Staten, die betrekking hebben op de in lijst B van bijlage I van deze richtlijn genoemde categorieën van kapitaalverkeer." Lijst B omvat de volgende effectentransacties:

„Verwerving door niet-ingezetenen van ter beurze verhandelde binnenlandse effecten (met uitzondering van aandelen in gemeenschappelijke beleggingsfondsen) en repatriëring van de liquidatie-opbrengst van deze effecten.

Verwerving door ingezetenen van ter beurze verhandelde buitenlandse effecten en aanwending van de liquidatie-opbrengst van deze effecten..."

11 Ter verklaring van de in die bepalingen voorkomende begrippen „ingezetenen" en „binnenlandse" en „buitenlandse" effecten dient men niet te rade te gaan met de nationale wetgeving, maar met de definities neergelegd in de „Bepalingen" bij die richtlijn, die daarvan integrerend deel uitmaken.

12 Volgens deze bepalingen zijn ingezetenen of niet-ingezetenen „natuurlijke personen of rechtspersonen volgens de omschrijving in de in elke Lid-Staat geldende deviezenvoorschriften". In zoverre staat vast, dat verweerders in het hoofdgeding Ierse ingezetenen waren.

13 Nog steeds volgens die Bepalingen zijn effecten binnenlands of buitenlands „al naar de plaats waar de zetel van de emittent zich bevindt". Vaststaat ook, dat de twee vennootschappen waarvan de aandelen het voorwerp van de litigieuze transacties waren, hun zetel in Ierland hadden. Voor de toepassing van de richtlijn van 11 mei 1960, zoals gewijzigd, zijn die effecten derhalve Ierse effecten.

14 Uit een en ander volgt, dat de transacties waarom het in het hoofdgeding gaat, voor wat de richtlijn van 11 mei 1960, zoals gewijzigd, betreft, aankopen zijn van binnenlandse effecten door ingezetenen op een buitenlandse markt. Dergelijke transacties komen niet voor op lijst B bij die richtlijn.

15 Dergelijke transacties kunnen evenmin worden geacht impliciet onder die richtlijn te vallen. Zij verschillen immers van de in de richtlijn genoemde transacties en zijn pas geliberaliseerd bij richtlijn 86/566 van de Raad van 17 november 1986 (PB 1986, L 332, blz. 22), die in werking is getreden na de feiten die aanleiding hebben gegeven tot het hoofdgeding.

16 Mitsdien moet op de tweede vraag worden geantwoord, dat artikel 2, lid 1, van de richtlijn van de Raad van 11 mei 1960, zoals gewijzigd, aldus moet worden uitgelegd, dat het niet van toepassing is op effectentransacties als die waarop het hoofdgeding betrekking heeft, welke volgens die richtlijn aankopen zijn van binnenlandse effecten door ingezetenen op een buitenlandse markt.

De overige vragen

17 Uit het antwoord op de tweede vraag volgt, dat transacties als die waarin het hoofdgeding zijn oorsprong vindt, niet zijn geliberaliseerd door de richtlijn van 11 mei 1960, zoals gewijzigd, en dat Ierland bijgevolg bevoegd is gebleven om deze te regelen.

18 In die omstandigheden zijn de overige vragen van de verwijzende rechter, betreffende de eventuele „rechtstreekse werking" van de richtlijn van 11 mei 1960, zoals gewijzigd, en betreffende de geldigheid en strekking van de beschikking van de Commissie van 3 december 1980, waarbij Ierland is gemachtigd vrijwaringsmaatregelen te treffen in afwijking van sommige bepalingen van de richtlijn van 11 mei 1960, zoals gewijzigd, niet meer van belang. Zij behoeven dan ook niet te worden beantwoord.

Kosten

19 De kosten door Ierland en de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening hunner opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE,

uitspraak doende op de door de Circuit Court of Ireland (Northern Circuit, County of Cavan) bij beschikking van 10 juni 1986 gestelde vragen, verklaart voor recht:

Artikel 2, lid 1, van de richtlijn van de Raad van 11 mei 1960, zoals gewijzigd, moet aldus worden uitgelegd, dat het niet van toepassing is op effectentransacties als die waarop het hoofdgeding betrekking heeft, welke volgens die richtlijn aankopen zijn van binnenlandse effecten door ingezetenen op een buitenlandse markt.

Bosco	Moitinho de Almeida	Rodríguez Iglesias	
Koopmans	Everling	Bahlmann	Galmot
Kakouris	Joliet	O'Higgins	Schockweiler

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 4 februari 1988.

De griffier

P. Heim

De president

A. J. Mackenzie Stuart